

Cooperativa "L'Econòmica Palafrugellenca"

Els inicis

La cooperativa l'Econòmica Palafrugellenca fou la primera cooperativa de consum, creada l'any 1865 a les comarques gironines, i la tercera a nivell estatal. Es basa en els ideals de justícia social obrera i la necessitat de crear estructures organitzatives fortes que facilitessin la defensa dels seus drets. Els promotors foren obrers del suro, que compraren junts per accedir a preus dels productes més baixos. Agrupava, en el moment de la constitució formal 78 famílies obreres.

Aviat va haver de fer front a un grup de comerciants que endegaren campanyes en contra, que la cooperativa va poder contrarestar, entre d'altres pel prestigi que l'hi donà el seu primer secretari, Francesc Clarà i Carreres, aconseguint que entitats finances l'hi concedissin préstecs, que van ser fonamentals per al seu manteniment i posterior desenvolupament.

Abans de finalitzar el segle es crearen al municipi dues cooperatives més: La Confiança (1896) i La Reformadora (1870). L'any 1918 La Confiança té 800 socis, l'Economia Palafrugellenca 885 i La Reformadora 700. Més endavant aquestes cooperatives s'integraran en l'Econòmica.

Cap a l'any 1920 la cooperativa emet moneda pròpia, que tenia valor únicament per les compres a la cooperativa.

L'any 1927, fruit dels excedents produïts per l'increment de socis, es planteja construir una nova seu social que fou realitzada per l'arquitecte Rafael Masó.

L'any 1934 l'Econòmica Palafrugellenca compta amb 2.151 socis, que suposa la xifra més gran de socis de les cooperatives gironines de consum, per davant de l'Equitativa de Palamós, i la Guixolenc de Sant Feliu de Guíxols. El 1936 el nombre de socis és de 2.050.

El franquisme

El triomf del franquisme suposa la persecució i la confiscació de béns de la cooperativa, malgrat que l'activitat continua. Paradoxalment el nombre de socis creix entre els anys 1940 i 1950 degut a les cartilles de racionament, servei que oferia l'Econòmica, junt amb la fleca.

L'any 1965 la cooperativa celebra el seu centenari i convoca uns Jocs Florals.

L'any 1970 sol·licita la inclusió del català en la nova llei d'educació, adherint-se a Òmnium Cultural.

La transició

Al 1976, en plena transició, la Cooperativa organitza xerrades sobre cooperativisme, i s'incorporen com a socis cooperadors rellevants com Andreu Cortines, que a partir del 1983 fou president del Consell Superior de la Cooperació de Catalunya.

A partir de 1977 es produeix una crisi en el sector del consum, fruit de la crisi generada per la situació econòmica general, la penetració de grans centres d'alimentació, i el canvi d'hàbits dels consumidors.

L'època democràtica

L'any 1986 va començar a treballar amb la cooperativa de segon grau Senya, encara que això no va resoldre el problema econòmic que arrossegava. Finalment, per solventar la situació, va formalitzar la venda dels immobles de la cooperativa a l'Ajuntament, la qual cosa va permetre eixugar el dèficit econòmic de la societat.

Fins el mes de maig de 1993 continua la venda de comestibles, pagant un lloguer a l'ajuntament. Pren la decisió de tancar la cooperativa per la poca venda de productes.

Malgrat això, no obstant, la cooperativa no tanca les portes i continua encara que sense activitat. Tomàs Ferrer Fernández és el darrer president de l'entitat.

L'Article es basa en el llibre "Cooperativa L'Econòmica Palafrugellenca" (1885-1990), d'Albert Juanola i Boera, editat per l'IPFC l'any 1990, i en converses mantingudes a tres bandes entre els redactors de l'article, Conxa Saurí (arxivera municipal) i Tomàs Ferrer, darrer president de la cooperativa.